На основу члана 56. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/2008) и члан 9. Одлуке о обављању комуналне делатности зоохигијене ("Службени лист Града Ниша", број 10/2015).

Градско веће Града Ниша, на седници одржаној 25.02.2016. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е

I

Даје се сагласност на Програм обављања делатности зоохигијене за 2016. годину број189/НО/60-1 од 08.01.2016. године, који је донео Надзорни одбор ЈКП "Медиана" Ниш.

II

Решење доставити: Јавном комуналном предузећу "Медиана" Ниш, Управи за комуналне делатности, енергетику и саобраћај и Управи за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке.

Број: 239-18/2016-03
У Нишу, 25.02.2016. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Љубивоје Славковић, дипл. правник

О б р а з л о ж е њ е

Надзорни одбор ЈКП "Медиана" Ниш, је дана 08.01.2016. године под бројем 189/НО/60-1 донео Програм обављања делатности зоохигијене за 2016. годину и исти је достављен Управи за комуналне делатности, енергетику и саобраћај на даљи поступак, у циљу добијања сагласности Градског већа Града Ниша.

Правни основ за доношење Програма рада зоохигијенске службе за 2016. годину садржан је у члану 9 Одлуке о обављању комуналне делатности зоохигијене на територији Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 10/2015).

Програм предвиђа процедуру у поступању са псима и мачкама луталицама: хватање паса и мачака луталица са посебним акцентом на агресивне, болесне и старе јединке, транспорт ухваћених јединки до прихватилишта, прихват јединки и ветеринарски третман, удомљавање за које се интересују удомитељи и враћање преосталих јединки на територије на којима су ухваћене.

Средства предвиђена за рад ове службе предвиђена су Одлуком о буџету Града Ниша за 2016. годину у износу од 7.500.000,00 динара и искористиће се на ангажовању екипе за хватање, транспорт и потрошњу материјала за ухваћене животиње, као и ангажовање ветеринарских служби за ветеринарски третман ухваћених паса и мачака луталица и ангажовање радника на одржавању јавне хигијене у прихватилишту и исхрани паса.

Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке доставила је мишљење број 11-113/2016 од 20.01.2016. године.

Управа за комуналне делатности, енергетику и саобраћај, је разматрајући достављени Програм, утврдила да је исти сачињен у складу са важећим законским прописима и предлаже доношење решења као у диспозитиву.

НАЧЕЛНИК

Миодраг Брешковић

QF-B-068

ЈКП "МЕДИАНА" НИШ

ЈКП „Медиана“ Ниш
Број: 189/НО/60-1
Датум: 08.01.2016. год.

П Р О Г Р А М

ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ЗООХИГИЈЕНЕ

ЗА 2016. год.

Ниш, 2016. год.

САДРЖАЈ

А) Програм обављања делатности зоохигијене 2

Увод 2

Основе за реализацију Програма 4

Разлози за примену Програма 5

Реализација Програма 6

Процедура у поступању са псима и мачкама луталицама 7

Предлог динамике реализације Програма 8

Образложење Програма 9

Б) Буџет 10

Ц) Образложење 11

На основу члана 9. Одлуке о обављању комуналне делатности Зоохигијене на територији Града Ниша (Сл. лист града Ниша бр. 10/2015), члана 26. Статута ЈКП "Медиана" Ниш и члана 36. Пословника о раду Надзорног одбора ЈКП "Медиана" Ниш, Надзорни одбор ЈКП „Медиана" Ниш је на својој 60. седници одржаној дана 08.01.2016. године донео

А) Програм обављања делатности зоохигијене за 2016. год.

УВОД

Светска здравствена организација, псе луталице, по начину живота дели на три групе:

1. Пси о којима води бригу већи број људи (суседски пси) и њихова слобода кретања је делимично контролисана и зависи од извора хране и склоништа. Ови пси обично се крећу и у другим четвртима насељених места, али се увек враћају у своје станиште ради одмора и храњења.
2. Пси који немају ограничену слободу кретања и чији извор хране, воде и склоништа није дефинисан.
3. Пси који су потпуно независни од човека, који се слободно и неконтролисано крећу и који обично избегавају контакте са људима. Ово су по правилу полу-дивљи пси.

Псе луталице по начину настанка можемо поделити у четири категорије и то:

1. Пси које су напустили или изгубили власници (неодговорни власници)
2. Пси познатих неодговорних власника који су пуштени да без надзора слободно шетају по јавним површинама.
3. Пси који су рођени на улици, који никада нису имали власника, а потичу из прве две категорије паса луталица.
4. Напуштени и одбачени пси који су се као штенци нашли на улици и самостално развијали.

Здравствени, хигијенски, еколошки, естетски али и социјални разлози су опредељујући фактори за решавање проблема прекобројности паса луталица. Нерешавањем ових проблема настају тешко исправљиве штете и проблеми:

- **Болести**. Пси су директни извори и преносиоци разних инфективних паразитских болести заједничких за животиње и човека (беснило, ехинококоза, токсоплазмоза, аскаридоза, демодикоза, пантљичара, шуга, крпељи, буве итд.).
- **Агресивност и уједљивост**. Пси луталице своју агресивност углавном испољавају према псима познатих власника, али су и чести напади на људе. Подаци казују да од укупног броја напада на човека 30% потиче од паса луталица.
- **Бука**. Лавеж паса достиже вредности између 80 и 120 dB.

- **Прљање јавних површина**. Пси преко урина и измета загађују јавне површине и преносе паразите и микроорганизме.
- **Непријатни мириси**. Разна кожна обољења, прљава длака и кожа као и измет и урин извор су непријатних мириса.
- **Примарно предаторство**. Пси луталице нападају и убијају ситне дивље и домаће животиње.
- **Секундарно предаторство (стрвинарство)**. Пси луталице лишени бриге и надзора налазе извор хране у лешинама угинулих животиња чијим развлачењем шире заразне болести.
- **Компетенција за отворен простор**. Пси луталице настањују и заузимају јавне површине и нападом на псе познатих власника штите своје станиште.
- **Материјалне штете**. Нападом на људе и животиње наносе материјалне штете.
- **Саобраћајни удеси**. Велики број саобраћајних удеса управо су изазвани неконтролисаним кретањем паса по саобраћајницама.

Због свега наведеног, кључне превентивне мере за смањење популације паса и штета које оне наносе су:

1. примена важећих Законских решења,
2. увођење стимулативних мера за стерилизацију, вакцинацију и обележавање паса,
3. проширења капацитета прихватилишта,
4. подизање радних капацитета Службе за зоохигијену.

Применом ових одредби у пракси, стичу се услови за санкционисање несавесних и неодговорних власника кућних љубимаца, који продукују проблем. Такође је потребно повећати хигијену у насељеним местима, како би се смањила могућност прехрањивања напуштених паса на улици који могу да буду агресивни, што је потенцијална опасност за људе, децу и домаће животиње.

У циљу спровођења наведених превентивних мера, први корак локалне самоуправе је израда и усвајања **ПРОГРАМА КОНТРОЛЕ И СМАЊЕЊА ПОПУЛАЦИЈЕ ПАСА ЛУТАЛИЦА** у складу са специфичностима средине.

Да би Програм био успешан, неопходна је сарадња надлежног Министарства, Локалне самоуправе, комуналних предузећа, ветеринарских служби, удружења за заштиту животиња и грађана.

ОСНОВЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Основе за реализацију Програма чине следећи елементи:

- **ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА** је кроз републичке и локалне прописе регулисла ефективне, превентивне мере које се односе на: регистрацију и обележавање паса, вакцинацију, одговорност власника, забрану напуштања кућних љубимаца и поступке са напуштеним животињама. Ова регулатива је дефинисана сетом републичких закона, правилника и упутстава и одлука на нивоу локалне самоуправе:

1. Закон о добробити животиња („Сл. гласник РС“, бр. 41/2009),
2. Закон о ветеринарство („Сл. гласник РС“, бр. 91/2005),
3. Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“,, бр. 135/2004 и 36/2009),
4. Кривични законик („Сл. гласник РС“, бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005 и 72/2009)
5. Закон о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005 и 101/2007)
6. Закон о јавном реду и миру („Сл. гласник РС“, бр. 51/1992)
7. Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, 72/2009 и 81/2009),
8. Закон о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98),
9. Правилник о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла („Сл. гласник СФРЈ“, бр. 53/89),
10. Правилник о обележавању паса и вођењу евиденције о обележеним псима („Сл. гласник РС“, бр. 115/2005 и 33/2007),
11. Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака,
12. Одлуке о обављању комуналне делатности Зоохигијене на територији Града Ниша (Сл. лист града Ниша бр. 10/2015)Одлука о условима за држање домаћих животиња на подручју Градске општине Црвени Крст („Сл. гласник РС“, бр. 11/2007),
13. Одлука о условима за држање домаћих животиња на подручју Градске општине Палилула („Сл. гласник РС“, бр. 20/2007),
14. Одлука о држању и заштити домаћих и егзотичних животиња на подручју Градске општине Медиана, („Сл. гласник РС“, бр. 108/2008),
15. Одлука о условима за држање домаћих животиња на подручју Градске општине Пантелеј („Сл. гласник РС“, бр. 101/2006 и 53/2007),
16. Одлука о условима за држање домаћих животиња на подручју Градске општине Нишка Бања („Сл. гласник РС“, бр. 20/2007 и 25/2007).

- **ПОВЕЋАЊЕ КАПАЦИТЕТА ПРИХВАТИЛИШТА** – Прихватилиште мора бити одговарајућег капацитета и адекватно опремљено, а запослени обучени и едуковани како би се обезбедио хуман третман и рад са животињама. Животиње се из прихватилишта враћају власнику уз надокнаду трошкова, удомљавају, уступају другим прихватилиштима или враћају на њихова природна станишта на којима су ухваћени.
- **САРАДЊА** свих учесника у ланцу решавања проблематике паса/мачака луталица, и преузимање одговорности за свој део извршења Програма.
- **ОБРАЗОВАЊЕ И ИНФОРМИСАЊЕ** – циљеви образовања и информисања су упознавање власника паса, као и грађана са особинама и потребама паса, сопственим мотивима држање паса као и законским обавезама власника паса. Поред тога, грађанство се мора упознати са елементима Програма контроле и смањења популације паса и мачака у циљу бољег разумевања права и одговорности свих учесника у ланцу решавања проблема, а нарочито обавеза власника паса.
- **ФИНАНСИЈЕ** – да би Програм у целости био реализован потребно је предвидети и обезбедити финансијска средства за рад служби и функционисање прихватилишта, као и за превентивне мере (обележавање, вакцинација и стерилизација). Извори финансирања су:
    - Буџет локалне самоуправе,
    - средства Министарстава,
    - донација...

РАЗЛОЗИ ЗА ПРИМЕНУ ПРОГРАМА

Овај Програм је настао не само као законска обавеза, већ и као потреба решавања проблема паса и мачака луталица. Циљ је хуманији и савременији приступ решавања овог проблема, у складу са важећом регулативом, а основни разлози за примену овог Програма су:

- **СОЦИЈАЛНО-БЕЗБЕДОНОСНИ** – смањење броја напада на грађане, као и спречавање ремећења јавног реда и мира.
- **ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ** – трошкови постојања прихватилишта и зоохигијенске службе временом би се вишеструко исплатили – наспрам трошкова, које би локална самоуправа морала да плати у случају одштетних захтева грађана.
- **ЗДРАВСТВЕНИ** – спречава се ширење и преношење заразних болести као и болести које су заједничке људима и животињама (зоонозе).
- **ХИГИЈЕНСКО-ЕКОЛОШКИ** – спречава се растурање чврстог отпада и смећа из контејнера, канти и депонија, избегава се прљање улица, јавних површина и дечијих игралишта.
- **ЕСТЕТСКИ** – лепши изглед града и насељених места, како за грађане, тако и за туристе.
- **ХУМАНИ ОДНОС ПРЕМА ЖИВОТИЊАМА** – хумано поступање са животињама је цивилизацијска мера у интересу и људи и животиња.

- **ЕДУКАТИВНИ** – увођењем нових стандарда у раду прихватилишта, Град добија простор за разне едукативне програме намењен подизању укупне свести грађана, а нарочито деце.

Локална самоуправа, свесна своје одговорности и законске обавезе, када је у питању решавање ове проблематике, сагледавајући целокупно палету могућих решења, а у циљу да се понаша одговорно и тако утиче на смањење и контролу бројности паса/мачака, израдила је овај Програм.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА

Реализација Програма се спроводи кроз неколико повезаних пројеката којима мора да претходи усвајање одређених аката, као и тесна веза надлежних служби Републике, Града и невладиних организација.

Пројекти кроз чију реализацију ће се спроводити Програм су:

1. Пројекат доношења нових градских и општинских одлука, измена постојећих, где је потребно, као и стављање ван снаге застарелих, непотребних и превазиђених аката.

   У оквиру овог Пројекта, потребно је предвидети следећа решења:

   - обавезно обележавање паса и мачака познатих власника, са увођењем оштрих казнених мера за неиспуњавање ових обавеза;
   - увођење такси за држање паса и мачака:
     - нестерилисан пас – на годишњем нивоу,
     - нестерилисана мачка – на годишњем нивоу.
2. Пројекат проширења капацитета прихватилишта,
3. Пројекат подизања капацитета Зоохигијенске службе на хватању паса и мачака луталица, као и за рад у прихватилишту,
4. Пројекат масовног третмана паса/мачака познатих власника.

   У оквиру овог Пројекта потребно је предвидети следећа решења:

   - бесплатна стерилизација женки,
   - ослобађање плаћања таксе за држање паса и мачака.
5. Пројекат масовног третмана паса/мачака луталица,
6. Пројекат дефинисања зона окупљања паса луталица и решавања њиховог прехрањивања,
7. Пројекат информисања и едукације грађана.

   У оквиру овог Пројекта посебну пажњу усмерити ка предшколским и школским установама.
8. Пројекат удомљавања паса/мачака,
9. Пројекат санкционисања неодговорних власника у сарадњи са локалним (комуналном) и републичким (ветеринарским) инспекцијским службама – по систему „од врата до врата“.
10. Пројекат повећања комуналне хигијене, у и око објеката за смештај и боравак деце, старих и болесних (обданишта, школе, домови

ученика и студената, парковски простори, игралишта, шеталишта, геронтолошки центри, болнице, амбуланте, домови здраља) на виши ниво. У склопу овог Пројекта је и замена песка на дечијим игралиштима и дезинфекција пешчаних и травнатих парковских површина.

ПРОЦЕДУРА У ПОСТУПАЊУ СА ПСИМА И МАЧКАМА ЛУТАЛИЦАМА

Један од битних предуслова за успешну реализацију Програма је и јасна и недвосмислено прописана процедура у поступању са псима и мачкама луталицама. Она се састоји од следећих корака:

1. Хватање паса и мачака луталица са посебним акцентом на агресивне, болесне и старе јединке.
2. Транспорт ухваћених јединки до прихватилишта.
3. Прихват јединки и ветеринарски третман:
    - Преглед приспелих јединки и уношење података у базу,
    - Визуелни преглед од стране ветеринара,
    - Дехелминтизација (спољашњи и унутрашњи паразити),
    - Вакцинисање против беснила и поливалентна вакцина,
    - Чипирање - ако јединка већ није чипована,
    - Здравствени третман болесних и повређених јединки,
    - Смештај у боксове-кавезе и стално праћење од стране ветеринара,
    - Брига о јединкама у трајању од 30 дана од дана смештаја у прихватилиште (смештај у боксове-кавезе, храна, вода, ветеринарска здравствена заштита),
    - Враћање ухваћених јединки познатим власницима уз надокнаду трошкова насталих третманом,
    - Тријажа јединки од стране ветеринара и еутаназија неизлечиво болесних јединки, неизлечиво повређених јединки, телесно деформисаних , патолошки онеспособљених чији опоравак није могућ, старих јединки са отказаним појединим животним функцијама, агресивних јединки које није могуће социјализовати. Ова мера се спроводи уз сталну контролу представника Друштва за заштиту животиња,
    - Стерилизација,
    - Постоперативни третман стерилисаних јединки,
    - Еутаназија – еутаназија ће се извршити код оних паса који су тешко повређени, болују од неизлечиве болести или су превише агресивни.
4. Удомљавање јединки за које се интересују удомитељи,
5. Враћање преосталих јединки на територије на којима су ухваћене.

Свака од ових процедура, као и начин вођења евиденције биће прописана Правилима о раду Зоохигијенске службе на која ће сагласност давати надлежна Управа града.

ПРЕДЛОГ ДИНАМИКЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

С обзиром на садашње стање, обимност проблематике и материјалне могућности, реализација Програма ће се спроводити у две фазе и то:

I фаза (хитне мере):

- Доношење нових Градских и Општинских Одлука, измена постојећих где је потребно, као и стављање ван снаге застарелих, непотребних и превазиђених аката,
- Проширење капацитета прихватилишта,
- Обука и едукација радника Зоохигијенске службе,
- Подизања капацитета Зоохигијенске службе и стварање техничко-технолошких предуслова за квалитетан и неометан рад,
- Масовни третман паса/мачака познатих власника,
- Масовни третман паса/мачака луталица,
- Удомљавање паса/мачака луталица.

II фаза (дугорочне мере):

- Наставак подизања капацитета Зоохигијенске службе и стварање техничко-технолошких предуслова за квалитетан и неометан рад,
- Спровођење пројекта информисања и едукације грађана,
- Наставак на обуци и едукацији радника Зоохигијенске службе,
- Наставак масовног третмана паса/мачака познатих власника,
- Наставак масовног третмана паса/мачака луталица,
- Наставак удомљавања паса/мачака луталица,
- Стална контрола спровођења републичких и градских прописа.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОГРАМА

Проблем паса луталица представља тему о којој се на разним форумима расправљало више година, а која је кулминирала у последњих пар месеци астрономским одштетним захтевима на рачун Града.

Најизраженији проблем је на градском подручју, али је присутан и у осталим насељеним местима. На решавању ове проблематике нису предузимани значајнији дугорочни кораци.

Изградњом постојећег прихватилишта решен је само део горе наведених проблема, али је поред проширења његовог капацитета, неопходно почети са изградњом азила, а до тада наставити са реализацијом Програма контроле и смањења популације напуштених паса и мачака који подразумева: стерилизацију, обележавање свих паса на територији града, удомљавање ухваћених паса, бригу о псима луталицама враћеним на њихова природна станишта, едукацију становништва путем средстава јавног информисања, предшколских и школских установа, сарадњу са ветеринарским службама и инспекцијама, друштвима за заштиту животиња, еколошким организацијама и кинолозима.

У реализацији Програма учествоваће радници Зоохигијенске службе, Невладина удружења, Ветери-нарска станица, Ветеринарске инспекције, Општинске инспекцијске службе, медији и грађани.

Обележавањем паса увећава се одговорност власника, који своје љубимце не могу олако избацити на улицу, а неодговорни власници ће сносити све материјалне трошкове за последице дела које направи пас (нападне особу, друге животиње...) као и трошкове хватања и збрињавања пса у прихватилиште.

Пракса у нашем окружењу је показала да се применом мера које предвиђају обележавање паса, стерилизацију, удомљавање и едукацију грађана, драстично смањује број паса луталица, а видљиви резултати се могу очекивати већ након 1-2 године.

ЗАКЉУЧАК

У раду Зоохигијенске службе ће активно бити укључени активисти Друштва за заштиту животиња.

Локална самоуправа и организације невладиног сектора ће остварити тесну сарадњу на решавању овог проблема и заједно ће учествовати на реализацији предвиђених Пројеката.

Б) Б У Џ Е Т

Расположива буџетска средства за рад Зоохигијенске службе и неопходне ветеринарске третмане за 2016. годину у износу од **7.500.000,00 дин.** треба искористити најрационалније у циљу успостављања контроле и смањења популације напуштених паса и мачака на територији града Ниша.

Програм предвиђа да се у овој години изврши **стерилизација** код 730 паса луталица.

Предвиђа се да ће се **еутаназија** извршити код 5 паса који су озбиљно повређени, болују од неизлечиве болести или су агресивне животиње.

С обзиром да је тешко утврдити број јединки по једној од позиција, потребно је предвидети могућност преливања средстава из једне у другу позицију, што ће зависити од приоритета који се буде утврдио.

Б У Џ Е Т

Р.број	АКТИВНОСТ	Јед. мере	Кол.	Цена без ПДВ-а	Цена са ПДВ-ом	Износ са ПДВ-ом
1.	Ангажовање екипа на хватању паса и мачака луталица и транспорт ухваћених јединки до прихватилишта и повратак на станиште	час	1370	3.204,62	3.854,54	5.268.400
2.	Утрошена храна за 12 месеци	кг	1939,19	100,00	120,00	232.703,00
3	**Прихват јединки и ветеринарски третман**					
3.1.	**Дехелминтизација** спољашњих и унутрашњих паразита	јединка	750	560,00	672,00	504.000,00
3.2.	**Вакцинисање** против беснила	јединка	750	300,00	360,00	270.000,00
3.3.	**Чипирање** ако јединка већ није чипована	јединка	750	500,00	600,00	450.000,00
3.4	**Еутаназија** неизлечиво болесних јединки, неизлечиво повређених јединки, телесно деформисаних, патолошки онеспособљених чији опоравак није могућ, старих јединки са отказаним појединим животним функцијама, агресивних јединке које није могуће социјализовати.	јединка	5	1.305,00	1.566,00	7.830,00
3.5.	**Стерилизација мушких јединки** (клинички преглед са постоперативним третманом и давањем одговарајуће терапије)	јединка	450	500,00	600,00	270.000,00
3.6.	**Стерилизација женки** (клинички преглед са постоперативним третманом и давањем одговарајуће терапије)	јединка	450	700,00	840,00	378.000,00
3.7.	**Опсервација** паса после уједа	јединка	3	2.407,50	2.889,00	8.667,00
3.8.	**Обележавање третираних паса**	јединка	800	115,00	138,00	110.400,00
4.	Удомљавање јединки за које се искаже жеља	јединка	150			
					УКУПНО:	**7.500.000,00**

укупно (са ПДВ-ом) 7.500.000,00

Ц) ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

На основу члана 9. Одлуке о обављању комуналне делатности Зоохигијене на територији Града Ниша (Сл. лист града Ниша бр. 10/2015 члана 26. Статута ЈКП "Медиана" Ниш Надзорни одбор ЈКП "Медиана" предлаже посебан *Програм обављања делатности зоохигијене.*

Истовремено су се, изградњом прихватилишта за псе и мачке луталице на депонији 2007. године, апсолутно стекли услови за обављање ове делатности,а у складу са Одлуком.

У циљу реализације овог Програма, Град је издвојио износ од **7.500.000,00 динара** за рад ове службе, што подразумева ангажовање екипе на хватању, транспорту и потрошњи материјала за ухваћене животиње, ангажовање ветеринарских служби за ветеринарски третман ухваћених паса и мачака луталица као и ангажовање радника на одржавању хигијене у прихватилишту и исхрани паса.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Проф. др Братислав Благојевић